

LA SUPERDOTACIÓ

A CATALUNYA

- **Dra. Mercè Cruells Salla**
Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat.
- **Lletrat Josep A. Latorre Cirera**
Agrupació de Pares i de Nens Superdotats de Catalunya – AGRUPANS
- **Josep de Mirandés i Grabolosa**
Federació Catalana d'Associacions i Centres de Superdotació i Altes Capacitats.

**PROPOSTA AL DEPARTAMENT
DE SALUT DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA**

LA SUPERDOTACIÓ A CATALUNYA

INDEX

I. A TÍTOL D'INTRODUCCIÓ.	4
II. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL.	5
II.1 Dades per un balanç.	7
II.2 Principi de Casualitat.	9
II.3 Algunes xifres.	10
II.4 Esperances fonamentades en els resultats de la investigació científica.	12
II.5 El nou paradigma de la superdotació.	14
II.6 Principals avanços de la LOE.	14
II.7 Principals problemes que troben els nens superdotats a Catalunya.	15
II.7.1 L'intrusisme de certs psicòlegs públics (EAPs).	15
II.7.2 L'intrusisme de certs psicòlegs de gabinets privats.	16

III. PROPOSTA AL DEPARTAMENT DE SALUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SUPERDOTATS A CATALUNYA: EL QUE NECESSITEN DEL DEPARTAMENT DE SALUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, ELS MÉS CAPAÇOS	17
III.1 Que el Departament de Salut de la Generalitat eradiqui l'intrusisme – i la seva publicitat.....	17
III.2 Que es garanteixi el dret dels pares a la qualitat en el diagnòstic de les capacitats dels seus fills, en els centres de diagnòstic especialitzats, i de forma gratuïta, promovent concerts entre aquests centres especialitzats i les administracions competents.....	18
III.3 Fomentar la formació específica dels professionals de l'educació	19
III.4 Fomentar cursos de formació específica per a tots els mestres i professors. Inicialment i amb caràcter d'urgència, és necessari subvencionar el servei de formació especialitzada.....	19
III.5 Que els pares de tots aquests nens puguin presentar al Departament de Salut les dificultats amb que els seus fills es troben	20
IV. CONCLUSIONS.....	21

I - A TÍTOL D'INTRODUCCIÓ.

Abans d'entrar de ple en l'informe, val a dir que, per entendre la seva densitat i la reiteració de certs aspectes, que, en la reunió del Grup de Treball de Superdotació del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, del passat 9 de febrer, vàrem observar que és necessari tenir en compte:

- La incidència de la superdotació és del 2%, i el conjunt de especificitats que conformen les altes capacitats, del 5% de la població escolaritzada (detall al interior). Això vol dir que és en aquest grup de població en el que cal incidir de forma positiva. Que aquesta incidència contempla els casos mai descoberts i que es troben ja – en una part – en les rodalies de la patologia mental sinó en ella mateixa, doncs de els, 20.000 nens superdotats que sabem que hi ha a Catalunya, tan sols se han diagnosticat el 0.6%.
- Que la qüestió, de l'intrusisme és el pitjor dels mals que pateixen aquestes criatures, pel que comporta la causa de l'endarreriment i mal tractament de la síndrome de disincronia.
- Que gran part del tractament necessari consisteix en una atenció educativa específica, a més de les sessions de psicoteràpia o fins i tot farmacològica que puguin requerir, i sempre en concordància amb el tractament escolar. Per aquest motiu, l'al·lusió a la manca d'atenció educativa, serà també una constant al llarg de l'informe i equival a risc per a la salut psíquica d'aquests nens.
- Que acudim al Departament de Salut, donat que és Salut qui té competències en el tema que ens ocupa.
- Que la responsabilitat primera i primordial de l'educació i la salut dels nostres fills és dels pares, i per aquest fet no podem permetre que el sistema educatiu se n'apropriï, i menys per la via de l'intrusisme.

Un cop valorats aquests punts, els preguem llegeixin amb deteniment no tant la forma com el fons del que a continuació els presentem, i que de la seva lectura se'n derivi la necessària resposta urgent i contundent.

Gràcies.

II - ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL.

Deia Carl Jung, el 1947: *“Els nens superdotats són el fruit més formós de l'arbre de la humanitat...”* i afegia: *“...però alhora són els que corren perill més greu, doncs pegen de les seves branques més fràgils i freqüència es trenquen”*.

El capítol *“L'Educació dels més intel·ligents”* al llibre *“L'Educació Intel·ligent”*, es subtitula: *“L'assignatura pendent del nostre sistema educatiu”*, doncs en *“l'atenció a la diversitat”* els més capaços continuen essent, a Catalunya, el col·lectiu ignorat.

Han passat 35 anys de la Llei General d'Educació de 1970 que ja indicava, en el seu article 49.2:

<<Es prestarà una educació especial als escolars superdotats per al degut desenvolupament de les seves aptituds en benefici de la societat i de sí mateixos>>

I, en l'article 53:

<<L'educació dels alumnes superdotats es desenvoluparà en els centres de règim ordinari>>

Sembla un temps més que suficient, no tan sols per intentar una síntesi del necessari balanç del sofriment de les nenes, nens i joves més capaços, i de les seves famílies a les nostres escoles, per aconseguir el seu reconeixement educatiu. També de l'esperança fonamentada, davant la nova singladura, no tant davant la nova Llei Orgànica d'Educació en sí mateixa, sinó davant els avanços aconseguits per la jurisprudència clara i unívoca que aquesta lluita ha produït, i sobretot davant els importants resultats de la investigació científica, aconseguits especialment en els darrers anys. Esperança, en definitiva, en que uns i altres avanços siguin incorporats decididament en el nou marc jurídic educatiu, i aplicats adequadament per les diferents Administracions competents.

Esperança que es fonamenta, en primer lloc, en els compromisos públics realitzats recentment per les Administracions implicades: Educativa i Sanitària.

En efecte: El diari El Mundo, en la seva edició del passat dia 23 de gener, amb el titular *“Primera demanda (de reclamació patrimonial a l'Estat) d'un superdotat (de 21 anys) al sistema educatiu”*, feia públic un compromís i un reconeixement, del Ministeri d'Educació. Ambdós de capital importància.

- Compromís:

<<El Ministeri d'Educació ha explicat a El Mundo que s'ha compromès amb CEAS (Confederación Espanyola de Asociaciones de Superdotación) a que a través dels experts de la Confederació (Consell Superior d'Experts en Altes Capacitats) redactin l'esborrany del Reial Decret (d'aplicació i desenvolupament de la LOE) que regularà les Altes Capacitats.>>

- **Reconeixement**, del Ministeri d'Educació dels avanços científics recollits en les actuals "Definicions Universitat de Girona – 2005" (www.confederacionceas.tk)

Els factors emocionals de la superdotació i la seva interacció amb els cognitius: la superdotació en la confluència entre allò cognitiu i allò emocional. Necessitat de que el Diagnòstic de la Superdotació inclogui, en tots els casos, el Diagnòstic Diferencial de la Disincronia.

Competència exclusiva dels professionals de la salut en el diagnòstic dels factors emocionals implicats:

<<El Ministeri d'Educació ha explicat a El Mundo... que, per primera vegada, en el diagnòstic d'alumnes superdotats hauran d'intervenir professionals amb competències sanitàries, no només educatives.>>

Per part seva, **el pronunciament** del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya de 29 de juny darrer. En relació al diagnòstic de la Superdotació puntualitza, per una banda:

<<En quant als psicòlegs, només els que tinguin el Títol d'Especialista en Psicologia Clínica estan considerats professionals sanitaris>>.

D'altra banda, l'Administració Sanitària indica als pares que han de demanar aquest segon títol d'Especialista en Psicologia Clínica quan és un psicòleg qui vol realitzar el diagnòstic de la superdotació. (Llei 44/2003, art. 5.1.e) Recorda a més que els Col·legis Oficials de Psicòlegs tenen l'obligació de mantenir un registre, de caràcter públic, en el que hi ha de constar els professionals que veritablement tinguin aquesta especialitat, per la que passen a ser professionals de la Salut. (Art. 5.2)

És important destacar que el pronunciament de l'Administració Sanitària de la Generalitat de Catalunya no es fonamenta en cap llei del Parlament Català, sinó en la legislació de l'Estat: Llei 44/2003 de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries i Llei 41/2002 que consagrant el dret a la lliure elecció de centre i professional, allibera el diagnòstic de la superdotació de la pretesa exclusiva per part dels equips oficials d'assessorament de les mateixes escoles – que són part implicada -. D'altra banda, situa el diagnòstic de la superdotació en mans de professionals qualificats, la titulació dels quals legalment exigida garanteix, com a mínim, una formació bàsica.

L'esperança que suscita el pronunciament de l'Administració Sanitària no es fonamenta en el seu text mateix, doncs en realitat es limita a explicar la legislació sanitària d'aplicació a Catalunya i a l'Estat, sinó perquè permet confiar en que, com Administració, farà complir la llei, eradicant d'intrusisme que suposa la realització de diagnòstics per part de psicopedagogs, pedagogs o de psicòlegs (públics i privats) que no disposen del necessari títol d'Especialista en Psicologia Clínica, i en conseqüència, no són professionals de la salut, ni posseeixen la formació bàsica mínima necessària per poder diagnosticar, el que constitueix el principal problema que aquests nens, adolescents i joves i les seves famílies, pateixen, i és causa de les demés errades.

També constitueix una esperança, per els superdotats i les seves famílies que viuen en altres territoris de l'Estat, la resposta dels Consellers d'Educació de determinades CCAA:

La Ponència “*Los Estilos de Aprendizaje de los Alumnos Superdotados*” del Primer Congrés Internacional d'Estils d'Aprenentatge, organitzats per la UNED i 15 universitats espanyoles, de Portugal, EEUU i altres països (Madrid, 4 i 5 de juliol de 2004) (www.confederacionceas.tk), conté les idees bàsiques perquè els mestres i professors coneguin el disseny i el desenvolupament de les adaptacions curriculars dels alumnes d'altres capacitats. Des de la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació es feu arribar als Srs. Consellers d'Educació de totes les CCAA, amb el prec de fer-la arribar a tots els mestres i professors de la comunitat. Alternativament es sol·licitava que remetessin els correus electrònics de tots els centres educatius de la comunitat, per poder-la enviar des de la Confederació.

El resultat fou molt desigual. Mentre unes comunitats varen contestar amb entusiasme i agraïment informant que procedien al seu enviament a tots els mestres, professors amb la indicació de que consideressin tot allò que la ponència internacional ensenya, altres ni tan sols varen respondre, ni s'aconseguí cap notícia en el seguiment posterior que es va realitzar.

Amb posterioritat es va observar que totes les del primer grup estaven governades per un mateix partit.

A Catalunya, el Departament d'Educació no la va remetre. Tampoc respongué ni va remetre la petició alternativa de facilitar els correus electrònics per poder enviar-la a tots els mestres i professors, malgrat que el President del Parlament de Catalunya, Sr. Benach, s'interessà en forma personal. En el seguiment realitzat no es va obtenir cap resposta. Es va oferir al Departament d'Educació de la Generalitat, traduir la Ponència Internacional al català per facilitar el seu enviament pel Departament. Tampoc varen contestar.

DADES PER UN BALANÇ

Una aproximació al balanç podria ser la que realitza el mateix Ministeri d'Educació en el seu llibre-informe: “*Alumnos Precoces, Superdotados y de Altas Capacidades*” (MEC 2000):

<<El temps transcorregut ha posat de manifest per una banda que el tema dels alumnes superdotats és complex d'abordar, i per altra, que les polítiques educatives portades a terme no han prestat de manera clara i contundent, una atenció específica al tema. És cert que sí hi ha hagut aproximacions per abordar la problemàtica, però una atenció específica ha estat clarament postergada.>>

<<Al llarg de dècades l'Administració educativa, al no afrontar d'una manera clara i sense subterfugis l'atenció educativa dels alumnes amb necessitats educatives associades a la sobredotació intel·lectual, ha

descuidat la formació específica dels professionals de l'educació: professors, inspectors i els equips d'orientació educativa>>.

Oblit de la formació específica, en tots els nivells del sistema educatiu que, en la seva experiència com a Catedràtica de Pedagogia Diferencial de la UNED, Na Carme Jiménez ho expressa així:

<< En general (psicòlegs, pedagogs i professors) manifesten desconèixer el tema malgrat haver obtingut recentment el títol i haver de prendre decisions relatives als alumnes més capaços.>>

Subterfugis de les Administracions Educatives i **desconeixement general** dels professionals de l'educació que, unit a aquest **“haver de prendre decisions relatives als alumnes més capaços”**, constitueix la base de la gravíssima situació en què es troben aquests alumnes a les nostres escoles. El més important error que origina els altres, sens dubte, fou situar els alumnes superdotats en l'àmbit competencial dels equips oficials d'assessorament psicopedagògic : **“Necessitats Educatives *Especials*”**, on han restat fins la promulgació de la LOCE que encertadament, els situà en àmbit competencial diferent i distant, creat **“ex novo” “Necessitats Educatives *Específiques*”**. (Distinció que encertadament segueix recollint la LOE).

De poc o res ha servit aquest important canvi, ni tampoc el clar redactat de l'article 43.1 de la Llei de Qualitat que indica: **“Els alumnes superdotats seran objecte d'una atenció educativa específica”**, tot i que en un primer moment feu afirma al President del Consell Europeu per a l'estudi de les Altes Capacitats, Dr. Touron: **“Analitzant la legislació similar en altres països europeus, és just dir que Espanya té una de les legislacions més avançades i expressades respecte als alumnes més capaços”**, doncs immediatament, algunes comunitats autònomes van aprofitar les seves competències legislatives de desenvolupament i aplicació de la LOCE no tan sols per tornar a sotmetre el diagnòstic dels superdotats, al negatiu i ferri control d'aquests equips oficials, també per introduir en els seus Butlletins Oficials una estranya definició, que, tergiversant els més elementals conceptes científics, impedeix que cap nen superdotat pugui ser reconegut com a tal. Així diu la definició que encara segueix vigent en aquestes comunitats: **“Aquells alumnes que demostrin un rendiment excepcional en totes les àrees, unit a un equilibri emocional i social, seran considerats alumnes superdotats”**.

Si cap alumne acomplís tal definició, no seria superdotat ni li caldria educació específica alguna, perquè la superdotació és potencial, és capacitat. L'alt rendiment en la superdotació és el resultat final de l'aplicació dels seus ritmes i estils d'aprenentatge específics: el repte últim que ha d'assumir l'escola, en lloc de la condició inicial. Confondre potencial amb rendiment és un dels tòpics més freqüents i perjudicials del sistema educatiu.

L'anterior Director General d'Innovació i Ordenació Educativa de la Generalitat de Catalunya, Sr. Pere Solà, en conferència sobre superdotació, va afirmar:

<<Els alumnes superdotats no tenen cap problema en el sistema educatiu. Tan sols són els que ocupen la franja superior en una escala de coeficients

intel·lectuals, i com que van sobrats, doncs millor per a ells, els esforços educatius han d'adreçar-se, en tot cas, als que no arriben>>

Són dades que permeten comprendre les actituds negatives de molts membres d'aquests equips oficials d'assessorament (EAPs) a les ordres d'aquests polítics, que han fet del diagnòstic de la superdotació un pretès monopoli estatal sota el seu control. Pinzellades que permeten comprendre que els nens de les famílies amb més poder adquisitiu (en d'altres territoris de l'Estat) no hagin tingut més alternativa que acudir als tribunals de justícia per obtenir el reconeixement de la superdotació en una dolorosa "guerra judicial" que posa en evidència el sense sentit del pretès monopoli sobre el diagnòstic i sobre la intervenció educativa.

"Gerra judicial" empresa dolorosament pels pares que a més han aconseguit la il·legalització parcial de dos lleis educatives.

Els fills de les famílies més modestes, no han pogut ni tan sols accedir als tribunals de justícia per al reconeixement de la superdotació dels seus fills, i en conseqüència, se troben en el millor dels casos, en el fracàs escolar, confosos com deficientes o ganduls, i amb freqüència, desenvolupant la síndrome de Disincronia.

Mentre, el President de la Generalitat, Molt Honorable Jordi Pujol, molt encertadament deia: *"La revista Ensenyament serà, el permanent recordatori que cadascú i cadascuna dels nostres alumnes és diferent i com a tal, necessita créixer en coneixements i valors en una escola adaptable, flexible i creativa"*.

Es constata un permanent doble llenguatge polític, entre els qui ens demanen el vot i els qui prenen les decisions en l'àmbit escolar.

PRINCIPI DE CAUSALITAT

Indica, el Dr. Castelló en el seu llibre *"Alumnat Excepcionalment Dotat Intel·lectualment"* del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, que: *"la Disincronia és un fenomen habitual en tots els casos de precocitat intel·lectual"* i afegeix *"Ara sí que estem parlant de possibles patologies que hauran de ser tractades per un especialista"*.

La investigació científica, ha permès a l'equip que coordina el Psiquiatra Dr. Juan Luís Miranda Romero, establir el principi de causalitat, en els següents termes:

<<La situació de l'alumne d'Alta Capacitat Intel·lectual que no rep la programació i els estils i ritmes diferents d'aprenentatge que, com a tal necessita, sinó que per contra, li són imposats altres estils i ritmes molt diferents, provoca *"haver d'esforçar-se permanentment en ser com els demás"*, (no ser com un és). Haver de *"decidir baixar la pròpia capacitat"*, o haver de *"restringir el propi desenvolupament de la seva enorme potencialitat"*. Això propicia i freqüentment provoca, (a més de la Disincronia Escolar i l'Efecte Pygmalion Negatiu), la Síndrome de Difusió de la Identitat, descrit per Otto Kernberg President de la Societat Psicoanalítica Internacional, de tal manera que **s'estableix el principi de**

causalitat entre la situació del superdotat no reconegut a l'escola, i en conseqüència no atès com a tal, i per altra banda, aquestes distorsions cognitives que, com explica el Dr. Heinz Kohut, Ex President de la Societat Psicoanalítica Internacional, **constitueixen la causa i el manteniment de la malaltia psíquica**, inclouent els trastorns de personalitat, poden afirmar, **amb caràcter general**, que aquesta situació els impedeix, en tot cas, rebre una educació orientada al ple i lliure desenvolupament de la seva personalitat diferent>>

ALGUNES XIFRES

El Ministeri d'Educació ofereix al seu Llibre-Informe "*Alumnos Precoces, Superdotados y de Altas Capacidades*" (MEC 2000), unes dades numèriques que ens permeten comprendre l'abast real del problema:

<<A Espanya poden existir més de 300.000 alumnes superdotats en les etapes escolars no universitàries>>

<<D'aquests alumnes, només uns 2.000 han estat diagnosticats com a tals>>

<<Un 70 % tenen baix rendiment escolar, i entre un 35 % i un 50 % es troben al fracàs escolar>>

Aquestes dades del Ministeri han de permetre, al mateix sistema educatiu i a la societat en el seu conjunt, superar els vells tòpics, mites i estereotips pels que es nega el reconeixement educatiu específic a aquests nens, si prèviament no demostren un impossible alt rendiment.

En el balanç d'aquests 35 anys d'exercici del ferri monopoli estatal sobre el diagnòstic de la superdotació exercit pels equips oficials d'assessorament psicopedagògic, un dels resultats és que dels 300.000 superdotats, 298.000 (el 99,4 %), no han estat diagnosticats, continuant essent ignorats i en conseqüència, sense l'atenció educativa que necessiten per al desenvolupament de les seves capacitats i la seva personalitat.

Dels 2.000 diagnosticats (el 0,6 %), hi ha tres grups:

1r Els que han hagut de ser reconeguts mitjançant procés judicial, conseqüència de la persistent actitud de negació de la seva condició, per part dels equips oficials d'assessorament psicopedagògic. Reben, gràcies a sentència judicial l'atenció educativa específica establerta al Diagnòstic emès per un Centre de Diagnòstic Especialitzat (independent del sistema educatiu).

2n Els que han estat diagnosticats per un Centre de Diagnòstic Especialitzat. La majoria d'aquest grup estan en col·legis concertats o privats, on els equips d'assessorament psicopedagògic oficials moltes vegades no exerceixen amb la mateixa intensitat el seu pretès monopoli exclusiu.

3r Els que han estat diagnosticats pels funcionaris dels equips oficials. Als d'aquest grup se'ls ofereix el salt de curs com a única mesura pretesament educativa, que en el millor dels casos només atén les necessitats menys importants: les intel·lectuals quantitatives, i les emocionals, que ni tan sols han estat diagnosticades en aquest intrusisme oficial que tant desorienta a les famílies.

En diferents documents com *“El Modelo de Diagnóstico Integrado”* del Consell Superior d'Experts en Altes Capacitats (www.confederacionceas.tk) es diu: *“ No es coneix en tot l'Estat un sol cas d'alumne superdotat identificat per aquests equips oficials a qui s'hagi fet una Adaptació Curricular que atengui les seves necessitats educatives més importants: les qualitatives”*. A data d'avui, tan significativa afirmació no ha estat desmentida, en cap ocasió.

La xifra total d'alumnes superdotats, 2.000 corresponen a l'any 2000, data de publicació pel Ministeri d'Educació del referit Llibre-Informe. En els darrers anys es constata un augment especialment significatiu en determinades comunitats autònomes. No així en les comunitats en que han persistit les actituds pretesament monopolitzadores del diagnòstic de la superdotació i en un concepte d'educació com a mer servei públic estatal, on sovintegen actituds d'aquests equips oficials com agents d'igualitarisme educatiu, com suprem paradigma.

Tots els estudis coincideixen en assenyalar que la superdotació afecta al 2,26% de la població estudiantil, si bé es sol calcular a raó del 2%.

Dins el concepte d'Altes Capacitats que encertadament contempla el Projecte de LOE i que inclou a més dels Superdotats, als Talents Simples, Talents Compostos i alumnes amb Precocitat Intel·lectual, hauria de considerar el 5% de la població estudiantil. Així doncs, en un col·legi de 500 alumnes n'hi ha 10 de superdotats i 25 d'Altes Capacitats (un per aula).

Catalunya, Ceuta i Melilla són els únics territoris de l'Estat Espanyol en els que les seves Administracions Educatives no tenen dades dels alumnes superdotats que tenen a les seves aules. S'acompanya com a document adjunt, el reportatge publicat al diari La Razon el 4 de juny últim, pàgines 28 i 29.

Extrapolant les dades de l'Estat Espanyol, aplicant el 2% a la població escolar, que a Catalunya és lleugerament superior a un milió d'alumnes, podem afirmar que el nombre d'alumnes superdotats que hi ha a les nostres aules és de més de 20.000. A la ciutat de Barcelona, 10.000, dels quals se n'hauran diagnosticat una quantitat no superior a la mitjana estatal del 0,6%.

ESPERANCES FONAMENTADES EN ELS RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA.

La situació referida en aquestes necessàriament breus pinzellades, han estat en gran mesura conseqüència de la minsa i imprecisa base conceptual inicial. La definició internacional de “Marland-1972” havia quedat desfasada, després de 33 anys d’intensa investigació científica, que cada vegada es feia més necessari incorporar a la definició.

El Dr. Miranda Romero, explicava al seu article de La Vanguardia, el proppassat 8 de gener, que la “definició de Marland-1972”, en la seva imprecisió, va permetre inicialment una conceptualització de la superdotació com a fenomen intel·lectual merament quantitatiu, psicomètric.

Després de 100 anys d’investigació científica, aquests fenòmens intel·lectuals foren millor compresos gràcies a la representació dels processos cognitius. Aquest salt qualitatiu va permetre comprendre el funcionament cognitiu i va facilitar el diagnòstic i la intervenció educativa.

La investigació científica internacional ja no permet una conceptualització de la superdotació com un fenomen intel·lectual merament quantitatiu, ni únicament centrat en la concepció cognoscitiva, sinó que el situa entre allò cognitiu i l’emocional, en la interacció permanent d’uns i altres factors, de la mà dels nous coneixements sobre la intel·ligència humana.

Les universitats, principalment americanes i europees, han estat els grans referents de la investigació científica internacional. La Universitat Espanyola ha realitzat dignes aportacions.

La creació de l’assignatura “*Pedagogia per a les Altes Capacitats*”, a les carreres de Psicologia, Pedagogia, Psicopedagogia i Formació del Professorat, així com al Màster en Pedagogia Terapèutica, a la Universitat de Girona, ha constituït la motivació i l’impuls per a realitzar els necessaris esforços d’actualització de la vella definició “Marland-1972”, incorporant els importants resultats de la investigació científica del darrer terç de segle.

Amb la coautoria de més de quaranta científics de diferents països s’han abastat unes definicions precises d’aquests fenòmens intel·lectuals, prenent com a base, i per primera vegada, la moderna conceptualització de la intel·ligència humana. La superdotació com a fenomen cognoscitiu i emocional, global i estable de la intel·ligència humana, permet la seva comprensió.

I, a partir del concepte científic de superdotació s’ha pogut definir els seus aspectes més importants: el seu diagnòstic i la seva intervenció educativa, i la disincronia, el talent simple i compost, la precocitat intel·lectual i les altes capacitats, com concepte conjunt d’aquestes especificitats.

Afirmar els factors emocionals de la superdotació no permet confondre amb patologització d’aquests fenòmens, però sí que és necessari reconèixer, com

oportunament ha fet el Ministeri d'Educació i Ciència, que aquests es troben en l'àmbit competencial de les ciències de la salut, que excedeix al del sistema educatiu.

En conseqüència, la superdotació només es pot identificar mitjançant el Diagnòstic Clínic, en el que s'integra la detecció, i l'avaluació psicopedagògica dels aspectes acadèmics, - que sí poden realitzar els psicòlegs dels equips oficials d'assessorament oficials dels mateixos col·legis, que no tenen el Títol d'Especialista en Psicologia Clínica - . Però, en tot cas, és necessari afegir el judici clínic de les funcions cognoscitives com el diagnòstic clínic dels factors emocionals i de la seva interacció amb els cognitius. També és necessari el diagnòstic clínic de la Disincronia. La Disincronia es produeix amb més freqüència contra més anys estan aquests nens en el sistema educatiu sotmesos a la imposició permanent d'uns programes i uns ritmes d'aprenentatge estandarditzats, amb uns estils d'aprenentatge tan distints i amb freqüència oposats als que necessiten. I això els produeix la Síndrome de la Disincronia escolar.

La ciència ha demostrat al llarg d'aquests anys, que sense aquesta valoració de les interaccions entre l'emocional i el cognitiu, **les conseqüències són patologies psicològiques i psiquiàtriques greus que es podien haver evitat.**

El tractament educatiu de cada alumne d'altas capacitats es deriva i s'especifica al Diagnòstic Clínic Integrat. Una mera avaluació psicopedagògica podria aconsellar, per exemple, una acceleració (salt d'un o més cursos). Només el diagnòstic clínic descobreix, amb gran freqüència, la possible contraindicació de tal mesura escolar i el previsible greu perjudici per a la salut psíquica del nen. I descobreix, a més, els estils d'aprenentatge que necessita per desenvolupar la seva personalitat, i "per a l'estimulació de les vies correctores que constitueixen el nivell d'actuació epigenètic que fa possible l'harmonització de les conductes disincròniques amb les globals", com bé assenyala el Dr. Campos Castelló.

L'adaptació curricular que aquests alumnes necessiten, res té a veure amb una atenció individualitzada, recorda el catedràtic de Pedagogia de la Universitat de Barcelona, Dr. Ignasi Puigdemívol. La participació activa de tots els alumnes de l'aula en aquestes adaptacions curriculars "a l'alta" -cadascun des de les seves capacitats, talents i valors específics, que tots tenen -, constitueix el gran element dinamitzador que eleva el rendiment del grup, en el pluralisme compartit que afavoreix a tots i allunya el nostre espantós fracàs escolar. La ostra escola està malbaratant als talents, condemnant-los al fracàs escolar. I, amb ells, es malbarata la gran força dinamitzadora per potenciar el major rendiment de tots.

El jurista, expert en dret de l'educació, José Antonio Latorre, explicava recentment al seu article: "¿Quién puede diagnosticar?" La Vanguardia 8-1-2006, que:

"Las repercusiones, en el ámbito jurídico, de los avances científicos incorporados a las actuales definiciones son muy importantes. Suponen la eficaz identificación de nuestros niños y niñas más capaces mediante el diagnóstico clínico, realizado por profesionales de la salud, que están especializados, y la inmediata intervención educativa que se deduce, y que ha de ser aplicada por el colegio."

Aquelles velles actituds d'algun psicòleg d'equip d'assessorament psicopedagògic (EAP) que oferia resistència amb mil i una excuses per acatar el diagnòstic clínic de la superdotació d'un alumne que presentaven els pares ja no té sentit en el nostre ordenament jurídic, com tampoc els que fan diagnòstics clínics sense estar en possessió de l'imprescindible títol de psicòleg Especialista en Psicologia Clínica. Aquest clar intrusisme està tipificat a l'article 403 del vigent Codi Penal'.

I, més endavant, quan afegeix: *“Actualment el sistema educatiu accepta i acata, com a norma, els diagnòstics clínics realitzats pels centres especialitzats, amb titulació legal”*, segurament ho fa en clau de la necessària esperança de que sigui una propera realitat en totes les aules.

EL NOU PARADIGMA DE LA SUPERDOTACIÓ

A Catalunya s'han donat els primers passos en el nou paradigma de la superdotació:

- Al Col·legi de Metges de Barcelona s'està creant la Comissió “Metges per a les Altes Capacitats”.
- A la Reial Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears s'organitzen unes sessions formatives el proper mes d'abril, organitzades per la Societat Catalana de Psiquiatria Infantil i Juvenil, per a professionals de la salut: Psiquiatres, Neuròlegs, Pediatres i els Psicòlegs que veritablement es trobin en possessió del Títol d'Especialista en Psicologia Clínica (únics psicòlegs que són professionals de la salut)
- El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, després d'emetre el pronunciament de 29 de juliol de 2005 ha creat en el seu sí, el Grup de Treball de Superdotació, el que suposa una esperança d'eradicar aquest intrusisme oficial que tant mal fa.
- Des de la Federació Catalana d'Associacions i Centres de Superdotació i Altes Capacitats, s'està preparant, amb caràcter divulgatiu, una col·lecció de llibres amb el nom *“El nou paradigma de la Superdotació i Altes Capacitats*.

PRINCIPALS AVANÇOS DE LA LOE

- Contempla als capítols de referència, que les Administracions Educatives podran realitzar convenis de col·laboració amb les associacions especialitzades.
- No només contempla els superdotats, sinó el conjunt d'especificitats que constitueix el concepte Altes Capacitats.
- El principi d'inclusivitat, s'ha recollit com a fonamental. Parafrasejant el professor Touron, diria que si l'escola fos veritablement adaptativa o inclusiva, els nens superdotats no tindrien cap problema escolar. Tampoc els alumnes discapacitats, ni els demés col·lectius de nens més diferents. Però, mentre, seguiran essent

necessàries les mesures educatives correctores de desigualtats, per a tots aquests col·lectius.

En quant a anàlisi de la situació actual de la superdotació a Catalunya, complementàriament ens remetem al text de la compareixença al Parlament el 22 d'abril de 2004, per quant que la seva anàlisi en allò substancial, segueix essent vàlida en l'actualitat. La podreu trobar a: Les Altes Capacitats al Parlament de Catalunya: www.xarxabcn.net/agrupans, o bé a la web del propi Parlament, als diaris de sessions del 22.04.2004.

PRINCIPALS PROBLEMES QUE TROBEN ELS NENS SUPERDOTATS A CATALUNYA

1. L'intrusisme de certs psicòlegs públics (EAPs) : que s'atribueixen un pretès monopoli estatal sobre el diagnòstic, sense tenir la titulació legal que es requereix i sense respectar el dret dels pares a la lliure designació de centre i professional:

- A. Fan creure als pares que només ells poden dir si una persona és o no superdotada.
- B. Fan creure als mestres i professors que només ells poden dir si cal o no adaptar el currículum (La llei atorga aquesta obligació al centre educatiu dins el capítol "*Autonomia pedagògica dels centres*").
- C. Fan diagnòstics sense l'autorització dels pares i després els neguen la fotocòpia de l'informe diagnòstic (potser, per por a ser denunciats).
- D. No diagnostiquen les diferències més importants d'aquests nens: les intel·lectuals qualitatives i emocionals.
- E. Tampoc atenen aquestes necessitats educatives més importants: qualitatives i emocionals oferint, com a molt, el mer salt de curs com a única mesura educativa. Quan les famílies provenen dels EAPs –sempre sense l'atenció que requereixen, el que repercuteix de forma molt negativa en la seva salut i en el benestar tant del nen com de la pròpia família– segueixen un periple de desesperació, fins que, amb una mica de sort, arriben al centre especialitzat de referència: l'Institut Català de Superdotació.

De la gravetat de les conseqüències per la manca d'atenció a les específiques necessitats d'aquests nens, malauradament hi ha casos flagrants i esgarrifosos que fins i tot han arribat als tribunals, i altres en els que les famílies ens trobem davant la disjuntiva de fins a quin punt encara som a temps de fer alguna cosa.

- F. Els EAPs neguen sistemàticament qualsevol atenció específica als aquests nens, fins i tot arribant a negar-se a signar els documents que permeten a les famílies gaudir de les beques atorgades pel Ministeri d'Educació pels programes especials dels que tenen menester.

2. L'intrusisme de certs psicòlegs de gabinets privats que no disposen de la titulació que legalment es requereix:

- A. No disposen de formació específica en superdotació i altes capacitats. Desconeixen la simptomatologia i tractament de la Síndrome de Disincronia. No realitzen el sempre necessari Diagnòstic Diferencial de la Disincronia.
- B. Desconeixen les necessitats educatives d'aquests nens i en conseqüència, no poden orientar els seus professors. El nen no rep el tractament educatiu i la seva disincronia es potencia.
- C. En aquest punt, s'ha de destacar que a les associacions especialitzades hem detectat que al voltant del 80% dels nens que arriben als centres especialitzats, ho fan ja "rebotats" des de presumptes especialistes que presumptament "diagnostiquen" una superdotació o unes altes capacitats que desconeixen.
- D. Abusen econòmicament de les famílies sense aportar cap solució.
- E. La sangria permanent a la que les famílies es veuen abocades per aquests falsos diagnòstics i tractaments d'aquests nens i joves, es produeix per una manca d'aplicació de la legislació vigent en matèria d'atenció sanitària. Mentre, per les famílies amb més recursos no representa cap problema enviar els seus fills a estudiar a centres privats, menys reticents a la realització de les Adaptacions Curriculars Individualitzades. Les famílies més modestes han de seguir a les escoles públiques.
- F. Per a les associacions especialitzades de Catalunya, no hi ha cap dubte de on s'han de dirigir les famílies davant la sospita d'una nena o un nen superdotats. El problema es planteja quan cauen en les xarxes de falsos professionals que, quan són gabinets privats, aprofiten l'avinentsa per cobrar elevats honoraris a les famílies i fins i tot els suggereixen que enviïn els seus fills a estudiar a l'estranger, donat que al nostre país no trobaran l'atenció que els cal.
- G. El Col·legi Oficial de Psicòlegs, promou i publicita als psicòlegs que no tenen el necessari títol de psicologia clínica, per que facin tota classe de diagnòstics i tractaments, tant a través de la seva pròpia web oficial com dirigint-se a tots els col·legis, sense que sembli importar-los que l'intrusisme està tipificat al Codi Penal.

III - PROPOSTA AL DEPARTAMENT DE SALUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

EL QUE NECESSITEN DEL DEPARTAMENT DE SALUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, ELS MÉS CAPAÇOS.

Cinc coses

1. Que el Departament de Salut de la Generalitat eradiqui l'intrusisme – i la seva publicitat - (És la causa de les freqüents errades diagnòstiques, la *“guerra judicial”*, i, en definitiva, de la situació de risc per a la salut psíquica de 20.000 nens i nenes de Catalunya.

Psicòlegs públics i privats: Els primers per quant a que realitzen diagnòstics sense disposar de la titulació que legalment es requereix. A més, amb freqüència, indueixen als bons mestres i professors que volen desenvolupar les adaptacions curriculars indicades als diagnòstics – realitzats per equips de professionals legalment qualificats – a rebutjar-los.

(El col·legi és l'únic responsable de dissenyar i desenvolupar aquestes adaptacions curriculars no significatives, que en cap cas suposen una reducció dels elements prescriptius del currículum. La competència per a la seva aplicació correspon únicament al centre educatiu, tal i com està assenyalat als capítols *“Autonomia pedagògica dels centres”* en els Reials Decrets de cadascuna de les etapes educatives. Més informació jurídica al capítol *“Consultori jurídic d'Altes Capacitats”*: www.confederacionceas.tk)

Intrusisme sistemàtic que realitzen també alguns psicòlegs privats, per quant a que a més d'efectuar diagnòstics, realitzen tractaments, sense disposar de la titulació que legalment es requereix.

Per als pares – primers responsables de la correcta educació dels seus fills – no existeix cap *“període de transició”*. Els assisteix el dret a la salut dels seus fills dins del principi de seguretat jurídica, com correspon en un estat de dret, motiu pel que els assisteix el dret a conèixer quins psicòlegs són, en cada moment, professionals de la salut, més enllà de la inexplicable actitud de no resposta del Departament d'Educació, en quant als Psicòlegs dels EAPs, i del Col·legi de Psicòlegs, en quant als psicòlegs privats en les sol·licituds d'aquesta informació que se'ls han presentat.

Si, actualment l'Administració es troba en un moment de transició en l'aplicació de la Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries, no pot afectar al dret a la salut. Els pares es troben en mans de persones que es presenten falsament amb la qualitat professional de la que no són creditors. En molts casos també, indicant una suposada *“súper especialització”* en superdotació, inexistent en el panorama educatiu actual.

Els pares no poden entendre com pot existir aquest intrusisme generalitzat i que es publiciti impunement en un estat de dret, sense que la pròpia Administració implicada adopti les mesures oportunes.

2. Que es garanteixi el dret dels pares a la qualitat en el diagnòstic de les capacitats dels seus fills, en els centres de diagnòstic especialitzats, i de forma gratuïta, promovent concerts entre aquests centres especialitzats i les administracions competents.

Aquests concerts ja estan previstos a la Premissa 5a de “*El Modelo de Diagnóstico Integrado*” del Consell Superior d'Experts en Altes Capacitats (www.confederacionceas.tk) sota el títol “*El Diagnóstico Clínico Integrado, Concertado: gratuito para los padres (en fase de previsión y supeditado al establecimiento de los necesarios conciertos con las administraciones competentes)*”.

A l'empara del que indica el Tribunal Constitucional en diferents Sentències: 77/85.II.12 i 5/81.II.8, que estableixen que “*Aquest dret dels pares a la gratuïtat no té perquè limitar-se als centres que imparteixen l'ensenyament obligatori ja siguin privats o públics, sinó que s'estén a tots els aspectes de l'activitat educativa*”. (desenvolupament explicatiu d'aquestes sentències a www.confederacionceas.tk)

El 0,6% dels superdotats diagnosticats en tot l'àmbit de Catalunya, acaben a l'Institut Català de Superdotació, on aquells la disincronia dels quals requereix tractament continuat, el reben al mateix centre, a càrrec d'especialistes en aquest camp, amb la titulació que legalment es requereix i, sobretot, amb experiència. També s'han atès i s'atenen a nens i nenes procedents d'altres comunitats autònomes, que posats en contacte amb la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació o amb l'European Council for High Ability, són adreçats al mateix centre.

L'Institut Català de Superdotació, que dirigeix el Psiquiatre Dr. Miranda Romero, podria constituir un inicial referent, per quant ja desenvolupa els protocols establerts en el referit “*Modelo de Diagnóstico Integrado*”. Integra un equip multidisciplinar de professionals educatius i clínics que emiteix el Diagnòstic Clínic Complet, precedit pel Certificat Mèdic Oficial, i havent integrat, tant el criteri dels pares, com l'avaluació psicopedagògica que realitza l'escola.

Posteriorment els responsables de la seva àrea pedagògica es traslladen als col·legis per ajudar els mestres i professors en el disseny i el desenvolupament de l'Adaptació Curricular específica que cada nen necessita. Això de forma totalment gratuïta.

El cost de les necessàries sessions que constitueixen el diagnòstic estan reduïts al mínim legalment establert. Aquest cost ha de ser assumit per l'Administració.

En aquest centre de diagnòstic especialitzat, la gratuïtat total ja ha començat a ser una realitat, gràcies a la sensibilitat de l'Ajuntament de Barcelona, que a través dels seus Serveis Socials, es fa càrrec d'aquest cost mínim, prèvia valoració del cas.

Es tracta de promoure aquesta gratuïtat, garantint el mateix dret de tots els pares a la gratuïtat de l'educació des de la identificació i diagnòstic de les capacitats i necessitats intel·lectuals i emocionals, que constitueix el necessari primer pas en el procés educatiu.

Es tracta d'evitar que els pares hagin de fer gestions prèvies als Serveis Socials dels ajuntaments i mendicar el que els correspon per dret legalment reconegut.

Aquí recolliríem el que en la primera reunió del Grup de Treball de Superdotació del propassat 9 de febrer, es va dir en quant a la formació dels professionals sanitaris. Aplaudim la idea, però s'ha de tenir en compte que a dia d'avui ja existeixen professionals formats, especialitzats i familiaritzats en el diagnòstic i tractament d'aquests nens, i recolzats i reconeguts pel mateix Consell Europeu, i del que hi ha mancança és de formació als professors i mestres per que puguin realitzar el tractament escolar que s'indica al Certificat Mèdic Oficial i es detalla al Dictamen.

3. Fomentar la formació específica dels professionals de l'educació, propiciant, d'una banda, que la feliç iniciativa de la Universitat de Girona de crear l'assignatura de Pedagogia per a les Altes Capacitats, sigui seguida per les demés Universitats de Catalunya. Aquest és el dèficit formatiu més important, doncs per cada petit grup de professionals formats per realitzar el diagnòstic es requereix formar a milers de professionals perquè sàpiguin realitzar el tractament educatiu.

4. Fomentar cursos de formació específica per a tots els mestres i professors, perquè puguin dissenyar, desenvolupar i avaluar adequadament les adaptacions curriculars "a l'alta" amb coneixement bàsic dels estils d'aprenentatge que aquests alumnes necessiten. **Inicialment i amb caràcter d'urgència, és necessari subvencionar el servei de formació especialitzada** ja que es fa viatjant a tots el col·legis de Catalunya cada vegada que es diagnostica un alumne d'alta capacitat, perquè els mestres i professors sàpiguin oferir-li el tractament educatiu que necessita, especificat en el seu diagnòstic.

Aquesta labor imprescindible, es realitza des de l'any 2002, en que el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya va avortar el projecte de curs de formació específica en tractament escolar als alumnes superdotats, organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona i al que es refereix el Catedràtic de Pedagogia d'aquesta Universitat, Dr. Joaquin Gairín en el seu article <<*Universidad Autónoma: Actividades formativas para los EAPs que permirían el efecto dominó sobre los profesores*>> publicat a la Revista Ensenyament, pàg. 15-19.

Des de l'organització del curs es dirigí escrit a tots els EAPs de Catalunya, oferint-los informació del curs i de la seva estratègia organitzativa. Cada EAP destacava a un dels seus membres per assistir al curs. Finalitzat el curs aquests professionals impartirien cursos a tots els mestres i professors de la seva zona.

Quan els catedràtics de la UAB (Institut de Ciències de l'Educació) varen presentar el projecte al Departament d'Educació de la Generalitat, l'avortaren traient tot el finançament. Des de llavors es realitza el servei d'anar a tots els col·legis de Catalunya a ajudar als mestres i professors a partir del moment en que es diagnostica la superdotació i el tractament escolar que es necessita. No existeix finançament ni es cobra cap quantitat, ni per les despeses de viatge.

Gràcies a aquesta tasca, Catalunya és, amb gran diferència, on es realitzen més i millors adaptacions curriculars. No resulta possible continuar aquesta imprescindible labor.

5. Que els pares de tots aquests nens puguin presentar al Departament de Salut les dificultats amb que els seus fills es troben, a partir del moment que presenten a l'escola el diagnòstic: tant en retards injustificats a l'aplicació del tractament educatiu indicat, com a la seva incorrecta aplicació, fent així innecessària la continuació de la referida "guerra judicial".

Deia el Diputat Josep Maria Freixanet, portantveu d'ERC al Parlament de Catalunya, amb motiu de la compareixença sobre la situació dels nens superdotats a Catalunya el 22 d'abril de 2004:

<<Aquest és el canvi (cap a l'Escola Inclusiva) que tenim que donar, sinó, no podrem dir que formem ciutadans>>

Als nens d'aquest col·lectiu ignorat del sistema educatiu no se'ls forma com a ciutadans. Ben al contrari, a més d'engreixar les elevades xifres del nostre endèmic fracàs escolar, la fèrria aplicació dels estils i ritmes estàndards, els malmet la seva salut psíquica produint-los –amb caràcter general– la Disincronia Escolar i la Síndrome de Difusió de la Identitat, base d'altres patologies.

IV-CONCLUSIONS

1º/ Les Autoritats Sanitàries, -a Catalunya, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya-, a partir de l'ampli i documentat coneixement que mitjançant el present document adquireix, no pot consentir que, el sistema educatiu, amb la seva obligada imposició fèrria i indiscriminada dels seus únics estils i ritmes d'aprenentatge, orientats a l'alumne estàndard, segueixi sent la causa del fracàs escolar dels alumnes d'alta capacitat (el col·lectiu ignorat del sistema educatiu).

2º/ El fracàs escolar, d'aquests nens, en la seva vessant sanitària, una vegada establert el Principi de Causalitat, amb caràcter general, (incorporant en el present informe) equival a establir i a identificar al sistema educatiu com *“la causa i el manteniment de la malaltia psíquica, incloent els trastorns de la personalitat”* (Síndrome de Disincronia – Disincronia Escolar, Síndrome de Difusió de la Identitat, i altres patologies associades).

3º/ El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, adquireix coneixement d'aquesta realitat i de la seva principal causa: l'intrusisme generalitzat que practiquen principalment, i en la forma descrita, certs Equips d'Assessorament Psicopedagògic (EAPs). No tots. (Veure Capítol *“Un bicho raro”*: en www.xarxabcn.net/agrupans). Jurídicament, ja s'ha explicat públicament: (La Vanguardia 8-1-06 en l'article: *“Qui pot Diagnosticar?”*: *“Aquestes conductes es troben tipificades en l'article 403 del Codi Penal”*, i, castigades amb presó, en aquests casos).

4º/ El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, ha donat els primers passos:

a) Ha emès un clar i valent pronunciament (29 – Juliol de 2005) sobre el diagnòstic de la Superdotació: professionals de la psicologia que poden intervenir i necessària vigilància i control per part dels pares. Això, a instàncies de la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació.

b) Ha creat el Grup de Treball de Superdotación en el si del Departament de Salut.

Tot això constitueix una esperança en la ràpida eradicació de l'intrusisme. Però, els pares d'aquests menors, primers responsables de l'educació i la salut dels seus fills, es troben fermament atents i especialment vigilants. En conseqüència no consentiran, per més temps, la pràctica generalitzada, impunement, d'aquestes conductes delictives, causa de la malaltia psíquica dels seus fills. A més oferixen la seva col·laboració al Departament de Salut per a la immediata eradicació del l'intrusisme, per si fos menester.

5º/ Com deia el President de la Confederació Espanyola d'Associacions de Superdotació, el català, Prof. D. Josep de Mirandés i Grabolosa, Perit Judicial en Altes Capacitats, Professor de l'Assignatura Pedagogia de les Altes Capacitats, de la Universitat de Girona, en la seva Compareixença en el Senat el passat 14-02-06, en les seves respostes als diferents Grups Parlamentaris de l'Alta Càmera:

<< Superdotats i Altes Capacitats, no són ni seran únicament la insignificant minoria d'ells que el sistema educatiu (part implicada) es digna a voler reconèixer.

Superdotats i Altes Capacitats, són i seran -tant si el sistema educatiu, (part implicada), ho vol com si no- tots i cadascun dels que ho són i els que ho seran, i els seus pares ho provin per qualsevol dels mitjans admesos en Dret, com no pot ser d'altra forma en un estat de dret.>>

A Barcelona, a 27 de Febrer de 2006